

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 58

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 29 ianuarie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 700 din 31 octombrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice	2–7
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
3.233/2019. — Ordin al ministrului culturii pentru re acreditarea Muzeului Național de Artă Contemporană din București	7
21. — Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale pentru aprobarea nivelului comisioanelor de garantare pentru anul 2020	8
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 59 din 9 decembrie 2019 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	9–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 700**

din 31 octombrie 2019

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 38 alin. (6)
din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel-Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Atila	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, excepție ridicată de Constantin Lușneac în Dosarul nr. 525/40/2018 al Tribunalului Botoșani — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.181D/2018.

2. La apelul nominal răspunde personal autorul excepției, Constantin Lușneac. Lipsește partea Direcția de Sănătate Publică Botoșani, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune a se face apelul și în dosarele nr. 1.341D/2018, nr. 1.547D/2018, nr. 1.632D/2018 și nr. 1.991D/2018, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, excepție ridicată de Marina Dorina Micu, Mircea Venczel Breb, Nisa Cristina Cheregi, Octavian Gavril Cuc, Claudia Fildan, Mihaela Corina Gîrba, Florica Anca Ghenț, Florica Dana Jambor, Terezia Oneț, Rodica Popovici și Olimpiu Zdroba în Dosarul nr. 575/111/2018 al Tribunalului Bihor—Oradea — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, de Gabriel Budescu în Dosarul nr. 724/85/2018 al Tribunalului Sibiu — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, de Leliana Constanța Gagea, Elena-Daniela Păunescu, Olivia Duinea, Adrian Ștefan, Rodica Uncheșelu, Maria Rață, Răzvan Stelian Panduru, Maria Turcin, Cristian Lăpădat, Marilena-Valentina Valent, Luiza Boancă și Ștefan Popescu în Dosarul nr. 3.247/63/2018 al Tribunalului Dolj — Secția contencios administrativ și fiscal, de Cornelia Pasăre, Cleopatra-Larisa Nistor, Alina Mustiață, Florin Sorin Drobotă, Mihaela Hoge, Marilena Ciobanu, Ilie-Dragoș Moroșanu și Monica Colescu în Dosarul nr. 821/40/2018 al Tribunalului Botoșani — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Magistratul-asistent referă asupra cauzelor și învederează Curții că, în Dosarul nr. 1.632D/2018, autorii excepției de neconstituționalitate au depus o cerere de judecare a cauzei în lipsă.

6. Având în vedere obiectul identic al excepțiilor de neconstituționalitate, Curtea, din oficiu, pune în discuție

conexarea dosarelor. Autorul excepției prezent în Dosarul nr. 1.181D/2018 și reprezentantul Ministerului Public sunt de acord cu măsura conexării dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.341D/2018, nr. 1.547D/2018, nr. 1.632D/2018 și nr. 1.991D/2018 la Dosarul nr. 1.181D/2018, care a fost primul înregistrat.

7. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul autorului excepției prezent, Constantin Lușneac, care solicită admiterea criticilor de neconstituționalitate, susținând că prevederile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 restrâng în mod nejustificat dreptul la salariu, determinând o diminuare a cuantumului acestuia.

8. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care invocă aspecte din jurisprudența Curții Constituționale în materia salarizării personalului plătit din fonduri publice.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

9. Prin Încheierea din 4 iunie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 525/40/2018, **Tribunalul Botoșani — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.** Excepția a fost ridicată de Constantin Lușneac într-o cauză având ca obiect anularea unei dispoziții privind stabilirea și calcularea salariului de bază.

10. Prin Încheierea din 17 septembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 575/111/2018, **Tribunalul Bihor—Oradea — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017.** Excepția a fost ridicată de Marina Dorina Micu, Mircea Venczel Breb, Nisa Cristina Cheregi, Octavian Gavril Cuc, Claudia Fildan, Mihaela Corina Gîrba, Florica Anca Ghenț, Florica Dana Jambor, Terezia Oneț, Rodica Popovici și Olimpiu Zdroba într-o cauză având ca obiect un litigiu privind funcționarii publici.

11. Prin Încheierea din 9 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 724/85/2018, **Tribunalul Sibiu — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017.** Excepția a fost ridicată de Gabriel Budescu într-o cauză având ca obiect un litigiu privind funcționarii publici.

12. Prin Încheierea din 11 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 3.247/63/2018, **Tribunalul Dolj — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017.** Excepția a fost ridicată de Leliana Constanța

Gagea, Elena-Daniela Păunescu, Olivia Duinea, Adrian Ștefan, Rodica Uncheșelu, Maria Rață, Răzvan Stelian Panduru, Maria Turcin, Cristian Lăpădat, Marilena-Valentina Valent, Luiza Boancă și Ștefan Popescu într-o cauză având ca obiect anularea unei dispoziții de stabilire și calculare a salariului de bază.

13. Prin Încheierea din 18 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 821/40/2018, **Tribunalul Botoșani — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017.** Excepția a fost ridicată de Cornelia Pasăre, Cleopatra-Larisa Nistor, Alina Mustiață, Florin Sorin Drobotă, Mihaela Hogeia, Marilena Ciobanu, Ilie-Dragoș Moroșanu și Monica Colescu într-o cauză având ca obiect anularea unor dispoziții privind stabilirea și calcularea salariului de bază.

14. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia susțin, în esență, că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece determină diminuarea cuantumului salariului de bază. În susținerea criticilor de neconstituționalitate sunt invocate aspecte din jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului privind dreptul la salariu și exigențele restrângerii exercițiului acestui drept, spre exemplu, Decizia nr. 1.221 din 12 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 804 din 2 decembrie 2008, Decizia nr. 1.414 din 4 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 23 noiembrie 2009, Decizia nr. 872 din 25 iunie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010. Se apreciază că art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 nu satisface aceste exigențe și se impune, așadar, ca salariul de bază existent în luna decembrie 2017 să fie menținut în plată dacă acesta este în valoare superioară celui prevăzut pentru anul 2022.

15. Distinct de acestea, autorii susțin că textul de lege prezintă elemente de inechitate, discriminare și lipsă de corelare, rezultate și din încălcarea prevederilor art. 6 din Legea-cadru nr. 153/2017. Astfel se încalcă principiul nediscriminării, care obligă la eliminarea oricăror forme de deosebire, segregare, tratament juridic derogatoriu față de o persoană, un grup social sau o categorie profesională. Aplicarea acestui principiu respinge ideea creării unor subterfugii tehnice de reglementare juridică, care sub aparența unui text normativ coerent să ascundă capcana unei condiționări potestative în favoarea angajatorului, să ducă la pierderea sau diminuarea unui drept. Trebuie avut în vedere principiul instituit de lege privind intenția creării sistemului „unitar” de salarizare, prin instituirea unui tratament egal cu privire la personalul din sectorul bugetar care prestează aceeași activitate și are aceeași vechime în muncă. Personalul medico-sanitar evaluează activitatea unităților care se supun legislației sanitare în domeniu, iar funcționarii publici controlează activitatea aceluiași unități; de asemenea, personalul din cadrul direcției de sănătate publică desfășoară o activitate similară cu cea prestată de personalul din cadrul ministerului. Prin aplicarea prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, prin formula de acordare a retribuției aferente anului 2022, se procedează la reducerea nivelului actual de salarizare, cu efect perpetuu nu numai pentru cei 4 ani, dar, în perspectivă, și pentru perioada ulterioară. Se încalcă principiul egalității în fața legii, întrucât prin adoptarea acestei legi se creează o diferență de statut financiar între diferitele categorii de angajați, cu toate că, în calitate de subiecți constituționali, au un statut identic. În mod concret, textul normativ incriminat creează un artificiu pentru reducerea nivelului de salarizare astfel încât să nu se asigure salarii de bază egale, pentru muncă cu valoare egală. Se încalcă principiul

importanței sociale a muncii, potrivit căruia salarizarea personalului din sectorul bugetar se realizează în raport cu responsabilitatea, complexitatea, riscurile activității și nivelul studiilor. În acest sens se consideră că activitatea de inspecție implică o responsabilitate mai mare decât activitatea de evaluare prin exercitarea prerogativelor de putere publică. Principiul ierarhizării, pe verticală și pe orizontală, în cadrul aceluiași domeniu, în funcție de complexitatea și importanța activității desfășurate este, de asemenea, încălcat. În mod concret, încălcarea acestui principiu face ca personalul cu funcție de conducere — funcționar public să aibă un salariu mai mic decât personalul de execuție — personal contractual. Se încalcă, totodată, principiul legalității și cel al drepturilor câștigate, de vreme ce modificarea reglementărilor prin legile periodice de salarizare nu ar trebui să implice restrângerea exercițiului unor drepturi salariale deja reglementate prin acte normative anterioare, respectiv să producă diminuare salarială. Pentru aplicarea acestei formule tehnice de reglementare nu există un cadru normativ provenit dintr-o lege generală sau specială sau regăsit în cuprinsul art. 6 din Legea-cadru nr. 153/2017 și nici abilitare care să permită modificarea indicelui de salarizare.

16. Autorii mai susțin că diminuarea salariului de bază încalcă principiul securității juridice și pe cel al neretroactivității legii, sens în care se invocă Decizia Curții Constituționale nr. 830 din 8 iulie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 24 iulie 2008, Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 4.156/2010, nepublicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, și aspecte din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

17. Distinct, autorii arată că, deși art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 prevede că se acordă o creștere salarială de 25% față de salariul brut din decembrie 2017, această creștere este plafonată la nivelul salariului brut prevăzut în anexele la lege, așa cum prevăd, contrar Constituției și Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, dispozițiile art. 38 alin. (6) din lege.

18. **Tribunalul Botoșani — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal**, în dosarele nr. 1.181D/2018 și nr. 1.991D/2018, opinează în sensul admiterii excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, în măsura în care, prin aplicarea acestei dispoziții legale, se reduce salariul de bază stabilit anterior prin legi succesive de majorare salarială, cu încălcarea art. 53 și 41 din Constituție. Astfel, instanța reține că în expunerea de motive la Legea-cadru nr. 153/2017 s-a arătat că scopul acestei legi noi este acela de a se elimina disfuncționalitățile existente în sistemul public de salarizare, la modificările preconizate indicându-se că salariile de bază aflate la partea inferioară a piramidei salariale vor înregistra o creștere accentuată, în jur de 100%, această creștere fiind din ce în ce mai mică pentru salariile aflate în partea superioară a piramidei salariale. Prin urmare, scopul noului act normativ care reglementează salarizarea la nivelul sistemului bugetar se bazează pe o creștere a salariilor, pe principii echitabile, legea nefiind motivată pe necesitatea unor restrângeri bugetare în ceea ce privește salarizarea. Într-adevăr, acest scop este atins prin aplicarea art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, care are rolul de a reduce diferențele salariale nejustificate între diferite funcții publice, însă, în măsura în care unele salarii de bază s-ar reduce după ce însuși legiuitorul, prin legi anterioare, a apreciat că se impune creșterea nivelului acestuia, acest text de lege contravine art. 53 din Constituție. Or, așa cum a prezentat reclamantul, în anumite situații, prin aplicarea art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, este posibilă reducerea salariului de bază față de nivelul salariului de bază din luna

decembrie 2017, cu încălcarea art. 53 din Constituție. Invocă aspecte din jurisprudența Curții Constituționale privind dreptul la salariu, spre exemplu Decizia nr. 859 din 16 iunie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 520 din 29 iulie 2009.

19. Tribunalul Bihor — Oradea — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal apreciază că dispozițiile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, privind modul de aplicare a legii salarizării personalului plătit din fonduri publice, sunt constituționale, acestea neîncălucând principiile enumerate de reclamanți, neputându-se reține nici lipsa de claritate și predictibilitate a dispozițiilor legale contestate.

20. Tribunalul Sibiu — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal consideră că art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 nu încalcă prevederile din Constituție invocate, textul legal criticat vizând mai degrabă modalitatea concretă de aplicare etapizată a legii salarizării. Art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 a prevăzut doar o situație de excepție în care s-ar putea afla un funcționar public, care din cauza creșterilor anuale prevăzute la alineatele precedente ar avea venituri mai mari decât cele stabilite pentru anul 2022. Reține că reclamantul-autor al excepției critică, în esență, modalitatea în care i-a fost aplicat acest articol, și nu constituționalitatea lui. Faptul că există posibilitatea ca prin aplicarea acestui articol să se reducă veniturile salariale nu duce la încălcarea dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 15 alin. (2) și în art. 16 alin. (1). De asemenea, prin aplicarea prevederilor legale atacate nu se restrâng reclamantului drepturile sau libertățile, prin raportare la art. 53 din Constituție.

21. Tribunalul Dolj — Secția contencios administrativ și fiscal consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care invocă deciziile Curții Constituționale nr. 706 din 11 septembrie 2007, nr. 289 din 7 iunie 2005 și nr. 339 din 28 iunie 2005.

22. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

23. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției prezent, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

24. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

25. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 iunie 2017, având următorul cuprins: „*În situația în care, începând cu 1 ianuarie 2018, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite potrivit prezentei legi pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate, se acordă cele stabilite pentru anul 2022.*”

26. În opinia autorilor excepției, prevederile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în: art. 1 alin. (5) privind obligativitatea

respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile, art. 16 privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 41 privind munca și protecția socială a muncii, art. 47 alin. (1) privind nivelul de trai, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 61 privind rolul și structura Parlamentului, art. 137 privind sistemul financiar și art. 138 privind bugetul public național.

27. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 1 paragraful 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind dreptul oricărei persoane fizice și juridice la respectarea bunurilor și ale art. 6 pct. 1 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale privind dreptul la muncă.

28. Examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, Curtea constată că normele legale evocate instituie reguli privind aplicarea în timp a legii-cadru a salarizării personalului plătit din fonduri publice, stabilind că, în situația în care, începând cu 1 ianuarie 2018, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite potrivit acestei legi pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate, se acordă cele stabilite pentru anul 2022.

29. Analizând prevederile legale criticate în ansamblul actului normativ din care fac parte, Curtea reține că Legea-cadru nr. 153/2017 are ca obiect de reglementare stabilirea unui sistem de salarizare pentru personalul din sectorul bugetar plătit din bugetul general consolidat al statului, începând cu data de 1 iulie 2017, data intrării în vigoare a legii. De la această dată, drepturile salariale ale personalului plătit din bugetul general consolidat al statului sunt și rămân, în mod exclusiv, cele prevăzute în lege, astfel cum prevede art. 1 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017.

30. În privința modului de stabilire a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, a indemnizațiilor de încadrare și a indemnizațiilor lunare, art. 12 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017 dispune că acestea se stabilesc potrivit prevederilor Legii-cadru nr. 153/2017 și anexelor nr. I—IX la lege, astfel încât, împreună cu celelalte elemente ale sistemului de salarizare, să se încadreze în fondurile aprobate de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele locale și bugetele fondurilor speciale pentru cheltuielile de personal, în vederea realizării obiectivelor, programelor și proiectelor stabilite. Începând cu anul 2023, potrivit prevederilor art. 12 alin. (2) din lege, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare se vor stabili pentru toate funcțiile cuprinse în anexele nr. I—VIII la lege, prin înmulțirea coeficienților prevăzuți în anexele nr. I—VIII cu salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare.

31. În vederea punerii în aplicare a dispozițiilor Legii-cadru nr. 153/2017, prin art. 36 din acest act normativ s-a stabilit că, la data intrării în vigoare, 1 iulie 2017, trebuie să se procedeze la reîncadrarea personalului salarizat „*pe noile funcții, grade/trepte profesionale, gradație corespunzătoare vechimii în muncă și vechime în specialitate/vechime în învățământ avute, cu stabilirea salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare și indemnizațiilor lunare potrivit art. 38.*”

32. Astfel, art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017 cuprinde dispoziții prin care se determină în mod specific condițiile de aplicare în timp a legii. Prin alin. (1) al acestui articol este

instituită regula aplicării etapizate a legii, începând cu data de 1 iulie 2017, iar etapele temporare sunt enunțate în alin. (2)—(6).

33. Prima etapă, reglementată prin art. 38 alin. (2) lit. a) din lege, privește perioada 1 iulie 2017 — 31 decembrie 2017. Pentru această perioadă s-a adoptat măsura menținerii în plată, la nivelul acordat pentru luna iunie 2017, a cuantumului brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție și indemnizațiilor de încadrare, precum și a cuantumului sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, indemnizația brută de încadrare, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

34. A doua etapă, reglementată potrivit art. 38 alin. (3) lit. a) din legea-cadru, privește anul 2018, începând cu luna ianuarie 2018. Pentru acest an, se prevede acordarea cuantumului brut al salariilor de bază și al celorlalte drepturi salariale avute în luna decembrie 2017, majorate cu 25%, fără a se depăși limita prevăzută de art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017, în măsura în care personalul respectiv își desfășoară activitatea în aceleași condiții. Excepțiile de la această regulă sunt expres enunțate de art. 38 alin. (3) lit. b)—j) din Legea-cadru nr. 153/2017.

35. A treia etapă privește perioada anilor 2019—2022, reglementată prin art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017. Pentru această perioadă, salariile de bază vor fi determinate utilizând salariile de bază și majorările salariului de bază stabilite prin lege, inclusiv în anexele la Legea-cadru nr. 153/2017, și salariile de bază avute în luna decembrie 2018. Astfel, în perioada 2019—2022 se preconizează acordarea unei creșteri anuale a salariilor de bază, fiecare creștere reprezentând 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 și cel din luna decembrie 2018.

36. Începând cu anul 2019, celelalte drepturi salariale prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017 (sporuri, indemnizații, majorări etc.) vor fi determinate prin aplicarea procentelor prevăzute în conținutul legii și în anexe asupra salariului de bază, rezultând cuantumul acestora, care va fi acordat anual. Creșterea respectivă și data de aplicare se stabilesc prin legea anuală a bugetului de stat, cu respectarea principiului sustenabilității financiare, prevăzut de art. 6 lit. h) din Legea-cadru nr. 153/2017.

37. În acest context normativ, Curtea constată că stabilirea, prin prevederile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, a unei limite a cuantumului salariului de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare care sunt mai mari decât cele stabilite, potrivit acestei legi, la nivelul prevăzut de lege pentru anul 2022 are un caracter tehnic, fără a dispune cu privire la reducerea salariilor de bază ale personalului plătit din fonduri publice. Integrate regulilor privind aplicarea etapizată a legii, prevederile legale criticate vizează reglarea în timp a disfuncționalităților existente în domeniul salarizării personalului plătit din fonduri publice, prin limitarea creșterilor salariale la un nivel stabilit prin lege. O asemenea soluție legislativă este circumscrisă scopului urmărit de legiuitor, astfel cum acesta este enunțat în expunerea de motive la Legea-cadru nr. 153/2017, și anume acela de „eliminare a disfuncționalităților salariale existente în sistemul public de salarizare”, și vizează, în ansamblu, toate categoriile de personal plătit din fonduri publice.

38. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că stabilirea principiilor și a condițiilor concrete de acordare a drepturilor salariale personalului bugetar intră în atribuțiile exclusive ale legiuitorului. Constituția prevede în art. 41 alin. (2), printre drepturile salariale la protecția socială a muncii, „*instituirea unui salariu minim brut pe țară*”, fără să dispună cu

privire la cuantumul acestuia (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 706 din 11 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 714 din 23 octombrie 2007).

39. De asemenea, Curtea a statuat că legiuitorul are dreptul de a elabora măsuri de politică legislativă în domeniul salarizării în concordanță cu condițiile economice și sociale existente la un moment dat (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 707 din 29 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 127 din 17 februarie 2017, Decizia nr. 291 din 22 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 451 din 20 iunie 2014, și Decizia nr. 31 din 5 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 266 din 13 mai 2013). În același sens este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia statele se bucură de o largă marjă de apreciere pentru a determina oportunitatea și intensitatea politicilor lor în domeniul sumelor care urmează a fi plătite angajaților lor din bugetul de stat, și anume Hotărârea din 8 noiembrie 2005, pronunțată în Cauza *Kechko împotriva Ucrainei*, paragraful 23, Hotărârea din 8 decembrie 2009, pronunțată în Cauza *Wieczorek împotriva Poloniei*, paragraful 59, Hotărârea din 2 februarie 2010, pronunțată în Cauza *Aizpurua Ortiz împotriva Spaniei*, paragraful 57, Decizia din 6 decembrie 2011, pronunțată în cauzele *Felicia Mihăieș împotriva României și Adrian Gavril Senteș împotriva României*, paragraful 15.

40. În raport cu cele enunțate și aplicând aceste considerente de principiu în prezenta cauză, Curtea reține că prevederile legale criticate, prin conținutul lor normativ, nu pun în discuție o restrângere a exercițiului dreptului fundamental la salariu, în sensul art. 53 din Constituție, ci vizează o redimensionare a politicii salariale în cazul personalului plătit din fonduri publice, aspect care se înscrie în marja de apreciere a legiuitorului.

41. Cât privește invocarea unor aspecte din jurisprudența Curții Constituționale privind dreptul fundamental la salariu, Curtea reține că acestea vizează ipoteze juridice distincte de cea avută în vedere prin prevederile legale criticate, motiv pentru care acestea nu au relevanță pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate.

42. Referitor la invocarea principiului securității juridice, care rezultă din dispozițiile art. 1 alin. (3) din Constituție, și a dreptului la respectarea unui „*bun*”, prevăzut de art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea observă că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în Convenție nu se conferă dreptul de a primi în continuare un salariu într-un anumit quantum (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 aprilie 2007, pronunțată în Cauza *Vilho Eskelinen și alții împotriva Finlandei*, paragraful 94). Prin urmare, stabilirea prin lege a unei limite a salariilor de bază plătite angajaților din fonduri publice la nivelul prevăzut pentru anul 2022 nu are semnificația încălcării regulilor fundamentale și convenționale invocate.

43. Referitor la invocarea dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, Curtea constată că, în jurisprudența sa, de exemplu, Decizia nr. 1.289 din 2 decembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 886 din 29 decembrie 2008, referindu-se la principiul neretroactivității, a statuat că o lege nu este retroactivă atunci când modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior și nici atunci când suprimă producerea în viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul legii vechi, pentru că în aceste cazuri legea nouă nu face altceva decât să reglementeze modul de acțiune în timpul ulterior intrării ei în vigoare, adică în domeniul propriu de aplicare. Or, în cauză, prevederile legale criticate fac parte din Legea-cadru nr. 153/2017, care a intrat în vigoare la 1 iulie 2017. Art. 38

alin. (6) din legea-cadru nu dispune pentru trecut, ci este aplicabil pentru viitor, începând cu data de 1 ianuarie 2018, și, prin urmare, principiul neretroactivității legii civile nu este sub niciun aspect încălcat.

44. Cât privește critica de neconstituționalitate formulată prin raportare la art. 47 din Constituție privind dreptul la un nivel de trai decent, Curtea reține că stabilirea aceluia standard al nivelului de trai care poate fi considerat decent trebuie apreciată de la caz la caz, în funcție de o serie de factori conjuncturali. Situația economică a țării, resursele de care dispune statul în vederea atingerii acestui obiectiv, dar și nivelul de dezvoltare al societății la un anumit moment și modul de organizare a societății reprezintă deopotrivă coordonate care trebuie luate în considerare atunci când se evaluează nivelul „decent” al vieții, nefiind posibilă stabilirea unui standard fix, imuabil (a se vedea în acest sens Decizia nr. 765 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 476 din 6 iulie 2011). În același timp, obligația statului de a asigura un trai decent trebuie adusă la îndeplinire în mod egal, față de toți cetățenii săi, indiferent de ipostaza juridică în care se află aceștia. Or, măsura stabilită prin textele de lege criticate se integrează ansamblului de acțiuni ale statului de adaptare la resursele financiare existente, neputându-se reține o afectare a nivelului de trai decent, contrară Constituției.

45. În ceea ce privește aspectele referitoare la scăderea cuantumului venitului net în luna ianuarie 2018 față de luna decembrie 2017, în cazul autorilor excepțiilor care au calitatea de funcționari publici, angajați ai direcțiilor de sănătate publică județene sau ai casei județene de asigurări de sănătate, invocate prin prisma art. 16 din Constituție, Curtea reține că, în realitate, criticile de neconstituționalitate vizează consecințele aplicării concomitente a prevederilor de lege și a altor prevederi legale cu incidență în materia salarizării personalului plătit din fonduri publice, începând cu 1 ianuarie 2018, precum: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, care a prevăzut transferul contribuțiilor de la angajator la angajat, și art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, potrivit căruia „Sumele aferente contribuțiilor de asigurări sociale sau, după caz, contribuțiilor individuale la bugetul de stat, datorate de personalul plătit din fonduri publice, astfel cum sunt stabilite în aplicarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sunt avute în vedere la stabilirea majorărilor salariale ce se acordă în anul 2018 personalului plătit din fonduri publice potrivit art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017”.

46. De asemenea, reținând că situația obiectiv diferită în care se află diferite categorii de persoane plătite din fonduri publice justifică și chiar impune un tratament juridic diferit (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 436 din 8 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 523 din 14 iulie 2014, paragraful 20), Curtea constată că prevederile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 nu sunt, prin însuși conținutul lor, contrare art. 16 alin. (1) din Constituție.

47. În același timp, Curtea reiterează că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestuia cu dispozițiile constituționale pretins încălcate, iar nu compararea prevederilor mai multor legi sau texte legale între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției. Procedându-se altfel s-ar ajunge inevitabil la concluzia că, deși fiecare dintre dispozițiile legale este constituțională, numai coexistența lor ar pune în discuție constituționalitatea uneia dintre ele. Rezultă deci că într-o astfel de situație nu se pune în discuție o chestiune privind

constituționalitatea, ci una de coordonare a legislației în vigoare, de competența autorității legiuitoare (a se vedea în acest sens Decizia nr. 76 din 25 aprilie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 27 iulie 2000, Decizia nr. 81 din 25 mai 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 325 din 8 iulie 1999, sau Decizia nr. 6 din 14 ianuarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 7 februarie 2003).

48. Sub acest aspect, Curtea observă că, pe fondul prevederilor legale anterioare privind salarizarea bugetarilor, reglementarea salarizării personalului plătit din fonduri publice prin Legea-cadru nr. 153/2017 apare ca un proces complex, care, în mod necesar, presupune, în timp, o serie de corecții și corelări cu ansamblul actelor normative care fac parte din fondul activ al legislației, aspecte de competența autorității legiuitoare.

49. Astfel, în aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, legiuitorul a intervenit prin Legea nr. 79/2018 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 91/2017 pentru modificarea și completarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 276 din 28 martie 2018, stabilind prin art. II că: „Începând cu luna aprilie 2018, în aplicarea prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta lege, salariul de bază va fi recalculat, după caz, prin raportarea salariului de bază astfel cum a fost stabilit în urma aplicării prevederilor art. 38 alin. (3) la salariile de bază stabilite în anexele la lege.” În același sens, prin art. II din Legea nr. 287/2018 pentru modificarea și completarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.029 din 4 decembrie 2018, „Începând cu luna decembrie 2018, în aplicarea prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta lege, salariul de bază va fi recalculat, după caz, prin raportarea salariului de bază astfel cum a fost stabilit în urma aplicării prevederilor art. 38 alin. (3) la salariile de bază stabilite în anexele la lege”.

50. De asemenea, prin articolul unic pct. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2018 pentru modificarea și completarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 22 mai 2018, s-a stabilit că, „Începând cu luna mai 2018, în situația în care veniturile salariale nete acordate potrivit prevederilor prezentei legi sunt mai mici decât cele aferente lunii februarie 2018, se acordă o sumă compensatorie cu caracter tranzitoriu care să acopere diferența, în măsura în care persoana își desfășoară activitatea în aceleași condiții. Suma compensatorie este cuprinsă în salariul lunar și nu se ia în calcul la determinarea limitei prevăzute la art. 25. Suma compensatorie se determină lunar pe perioada în care se îndeplinesc condițiile pentru acordarea acesteia”.

51. În fine, Curtea constată că, prin conținutul reglementărilor pe care le cuprind, celelalte dispoziții din Constituție invocate de autorii excepției nu au relevanță în soluționarea excepției de neconstituționalitate.

52. În plus, Curtea subliniază că modalitatea de aplicare în concret a Legii-cadru nr. 153/2017 excedează controlului de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională, aceasta revenind autorităților publice responsabile, iar în caz de litigiu, instanțelor judecătorești.

53. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Constantin Lușneac în Dosarul nr. 525/40/2018 al Tribunalului Botoșani — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, de Marina Dorina Micu, Mircea Venczel Breb, Nisa Cristina Cheregi, Octavian Gavril Cuc, Claudia Fildan, Mihaela Corina Gîrba, Florica Anca Ghenț, Florica Dana Jambor, Terezia Oneț, Rodica Popovici și Olimpiu Zdroba în Dosarul nr. 575/111/2018 al Tribunalului Bihor—Oradea — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, de Gabriel Budescu în Dosarul nr. 724/85/2018 al Tribunalului Sibiu — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, de Leliana Constanța Gagea, Elena-Daniela Păunescu, Olivia Duinea, Adrian Ștefan, Rodica Uncheșelu, Maria Rață, Răzvan Stelian Panduru, Maria Turcin, Cristian Lăpădat, Marilena-Valentina Valent, Luiza Boanca și Ștefan Popescu în Dosarul nr. 3.247/63/2018 al Tribunalului Dolj — Secția contencios administrativ și fiscal, de Cornelia Pasăre, Cleopatra-Larisa Nistor, Alina Mustiață, Florin Sorin Drobotă, Mihaela Hoge, Marilena Ciobanu, Ilie-Dragoș Moroșanu și Monica Colescu în Dosarul nr. 821/40/2018 al Tribunalului Botoșani — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Botoșani — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Tribunalului Bihor—Oradea — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, Tribunalului Sibiu — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și Tribunalului Dolj — Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 31 octombrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

**ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE
ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE**

MINISTERUL CULTURII

ORDIN**pentru re acreditarea Muzeului Național de Artă Contemporană
din București**

În baza Hotărârii Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor nr. 7.498 din 10.12.2019,

în conformitate cu prevederile art. 12 și 18 din Criteriile și normele de acreditare a muzeelor și a colecțiilor publice, aprobate prin Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.057/2007,

în temeiul dispozițiilor art. 18 alin. (4) din Legea muzeelor și colecțiilor publice nr. 311/2003, republicată, și al prevederilor art. 11 alin. (1) și (4) din Hotărârea Guvernului nr. 90/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul culturii emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se re acreditează Muzeul Național de Artă Contemporană, cu sediul în București.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul culturii,
Camelia Veronica Marcu,
secretar generalBucurești, 19 decembrie 2019.
Nr. 3.233.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ORDIN**pentru aprobarea nivelului comisioanelor de garantare pentru anul 2020**

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 387.868/30.12.2019 al Direcției generale buget finanțe și fonduri europene, în baza:

— art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2009 privind reglementarea unor măsuri pentru stimularea absorbției fondurilor alocate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală pentru renovarea și dezvoltarea spațiului rural prin creșterea calității vieții și diversificării economiei în zonele rurale, aprobată prin Legea nr. 373/2009, cu modificările și completările ulterioare, și a Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2009 privind reglementarea unor măsuri pentru stimularea absorbției fondurilor alocate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală pentru renovarea și dezvoltarea spațiului rural prin creșterea calității vieții și diversificării economiei în zonele rurale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.262/2009, cu modificările și completările ulterioare;

— pct. 8² din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 218/2005 privind stimularea absorbției fondurilor SAPARD, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, Fondul european pentru pescuit, Fondul european de garantare agricolă, prin preluarea riscului de creditare de către fondurile de garantare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 876/2005, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 9 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării RURALE, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă nivelul comisioanelor de garantare datorate fondurilor de garantare de către persoanele fizice autorizate și asociațiile familiale, definite conform legislației în vigoare, pentru garanțiile acordate în baza Legii nr. 218/2005 privind stimularea absorbției fondurilor alocate României pentru agricultură, dezvoltare rurală, pescuit și afaceri maritime,

gestionate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării RURALE, prin instrumente financiare de garantare și creditare, precum și pentru susținerea obiectivelor naționale de politică agricolă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, existente în evidența fondului de garantare la 31 decembrie 2019, astfel:

Tipul de credit	Nivelul comisioanelor de garantare pentru anul 2020
a) Credite pe termen scurt acordate în scopul asigurării surselor de finanțare necesare realizării producției conform art. 6 lit. a) din Legea nr. 218/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare	1%
b) Credite pe termen scurt, mediu și lung acordate în scopul realizării de investiții	1%
Tipul de proiect: Proiecte finanțate din fonduri SAPARD, proiecte de investiții neeligibile pentru finanțare din fonduri europene, aprobate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, emis anual	1%

Art. 2. — Se aprobă nivelul comisioanelor de garantare datorate fondurilor de garantare de către beneficiarii Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2009 privind reglementarea unor măsuri pentru stimularea absorbției fondurilor alocate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală pentru renovarea și dezvoltarea spațiului rural prin creșterea calității vieții și diversificării economiei în zonele rurale, aprobată prin Legea

nr. 373/2009, cu modificările și completările ulterioare, în calitate de beneficiari eligibili ai Fondului european agricol de dezvoltare rurală, pentru acordarea de scrisori de garanție în favoarea Agenției pentru Finanțarea Investițiilor RURALE, în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2009, aprobată prin Legea nr. 373/2009, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2020, astfel:

Tipul scrisorii de garanție	Nivelul lunar al comisioanelor de garantare pentru anul 2020
1	2
Scrisorile de garanție reprezentând 110% sau, după caz, 100% din avansul acordat de Agenția pentru Finanțarea Investițiilor RURALE	0,05%

Art. 3. — Administratorul schemei de garantare pentru agricultură finanțate din Programul național de dezvoltare rurală 2007—2013 va practica în anul 2020, pentru toate garanțiile care au fost acordate pe seama sumelor alocate din acest

program, nivelul primei de garantare aflat în vigoare la data de 31 decembrie 2015, data încheierii schemei de garantare.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Nechita-Adrian Oros

București, 21 ianuarie 2020.
Nr. 21.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 59

din 9 decembrie 2019

Dosar nr. 1.978/1/2019

Gabriela Elena Bogasiu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile
Eugenia Voicheci	— președintele Secției a II-a civile
Denisa Angelica Stănișor	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Valentin Mitea	— judecător la Secția I civilă
Mari Ilie	— judecător la Secția I civilă
Eugenia Pușcașiu	— judecător la Secția I civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Elisabeta Roșu	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
George Bogdan Florescu	— judecător la Secția a II-a civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Filipescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Florentina Dinu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Rodica Florica Voicu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Claudia Marcela Canacheu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Năstasie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, învestit cu soluționarea Dosarului nr. 1.978/1/2019, a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Elena Adriana Stamatescu, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulament.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Dolj — Secția I civilă, în Dosarul nr. 20.291/215/2018, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „*în situația în care prima instanță a respins cererea de fixare a sumei definitive ce i se datorează creditorului cu titlu de penalități, în temeiul art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe este susceptibilă de a fi atacată cu o cale de atac, respectiv apel?*”

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; părțile nu au depus puncte de vedere asupra chestiunii de drept. De asemenea referă asupra faptului că au fost transmise de către instanțele naționale hotărârile judecătorești relevante ce au fost identificate, precum și opiniile teoretice exprimate de judecători, iar Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Tribunalul Dolj — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din 14 mai 2019, în Dosarul nr. 20.291/215/2018, aflat pe rolul acestei instanțe, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept menționată.

2. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 24 iulie 2019, cu nr. 1.978/1/2019, termenul de judecată fiind stabilit la 9 decembrie 2019.

II. **Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile**

3. *Codul de procedură civilă* — forma în vigoare la data de 30 iulie 2018

Art. 906. — „(...) (4) Dacă în termen de 3 luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalității debitorul nu execută obligația prevăzută în titlul executoriu, instanța de executare, la cererea creditorului, va fixa suma definitivă ce i se datorează cu acest titlu, prin încheiere definitivă, dată cu citarea părților. (...)”

Prin art. I pct. 68 din Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative (în continuare, *Legea nr. 310/2018*), forma acestui alineat a fost modificată, după cum urmează:

„(4) Dacă în termen de 3 luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalității debitorul nu execută obligația prevăzută în titlul executoriu, instanța de executare, la cererea creditorului, va fixa suma definitivă ce i se datorează cu acest titlu, prin încheiere, dată cu citarea părților. Creditorul poate solicita fixarea sumei definitive cu titlu de penalități de întârziere după trecerea fiecărui termen de 3 luni în care debitorul nu își execută obligația prevăzută în titlul executoriu, până la stingerea ei completă.”

III. Expunerea succintă a procesului

4. Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoria Craiova — Secția civilă la data de 30 iulie 2018, cu nr. 20.291/215/2018, reclamantul A a chemat în judecată Comisia locală de fond funciar Ghercești și Comisia județeană de fond funciar Dolj, solicitând ca prin hotărârea ce se va pronunța să se stabilească suma definitivă ce i se datorează cu titlu de penalități, ca urmare a neexecutării obligației stabilite prin titlul executoriu reprezentat de decizia civilă nr. xxxx din 17 iunie 2013 pronunțată de Tribunalul Dolj — Secția I civilă.

5. În motivarea cererii s-a arătat că prin această decizie s-a admis recursul, s-a admis acțiunea și a fost obligată fiecare părâtă în parte, în limitele atribuțiilor legale ce îi revin, să îl pună în posesie pe reclamant și să îi elibereze titlu de proprietate pentru suprafața de teren de 89,40 ha, pe raza comunei Ghercești, județul Dolj sau, în subsidiar, pe raza unei alte localități.

Întrucât părătele nu și-au executat de bunăvoie obligațiile, printr-o nouă cerere, înregistrată pe rolul instanței cu nr. 19.812/215/2016, reclamantul a solicitat constrângerea debitoarelor la executarea obligațiilor stabilite în decizia civilă amintită, prin plata de penalități de 1.000 lei/zi de întârziere până la executare.

În soluționarea acestei din urmă cereri s-a pronunțat Încheierea nr. 949 din 19 octombrie 2016 prin care Judecătoria Craiova — Secția civilă a admis acțiunea și a obligat debitoarele să plătească o penalitate de 500 lei pe fiecare zi de întârziere, de la data comunicării încheierii și până la executarea obligației prevăzute în titlul executoriu reprezentat de decizia civilă nr. xxxx din 17 iunie 2013.

Cu toate acestea, părătele au refuzat în continuare executarea obligației stabilite în sarcina lor, fapt ce a determinat formularea unei noi acțiuni întemeiate pe dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

6. Prin Sentința civilă nr. 1.442 din 11 februarie 2019, Judecătoria Craiova — Secția civilă a respins acțiunea formulată de reclamant, reținând, în esență, că părătele au trecut la executarea obligației stabilite în dispozitivul hotărârii ce constituie titlu executoriu (luând în considerare imposibilitatea reconstituirii dreptului de proprietate pe vechiul amplasament, recunoscută de Tribunalul Dolj prin hotărârea pronunțată) și au inițiat formalitățile de reconstituire a dreptului de proprietate pe un alt amplasament, pentru care este necesar și acordul persoanei îndreptățite, în speță creditorul A.

În urma inventarierii terenurilor (în aplicarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare — în continuare, *Legea nr. 165/2013*), Comisia locală de fond funciar Ghercești a comunicat reclamantului imposibilitatea punerii la dispoziția acestuia a unei suprafețe de teren compacte de 89,40 ha, deoarece rezerva de teren existentă este de doar 40 ha și este constituită din suprafețe mici, de aproximativ 1—2 ha fiecare. Totodată, i-a înaintat reclamantului oferta de terenuri din rezerva comunei Ghercești, aflate la dispoziția Comisiei locale de fond funciar.

Anterior acestor demersuri a înaintat o adresă către Agenția Domeniilor Statului, prin care i-a învederat obligația fixată de Tribunalul Dolj, aceasta comunicând faptul că are la dispoziție o suprafață de teren arabil compactă de 89,40 ha, pe raza localității Sadova.

Ca urmare, s-a adresat petentului A cu propunere pe punere în posesie pe raza localității Sadova, solicitându-i acordul scris; petentul a comunicat, prin intermediul executorului judecătoresc, refuzul său și solicitarea de reconstituire a dreptului de proprietate pe vechiul amplasament.

În urma refuzului reclamantului a comunicat Agenției Domeniilor Statului solicitarea de punere în posesie pe vechiul amplasament, transmițându-i totodată oferta din rezerva comunei Ghercești, cuprinzând mai multe suprafețe de teren în total de 36,38 ha, atât cât exista în rezervă.

Reclamantul a trimis mai multe adrese către Comisia locală de fond funciar Ghercești, precum și o declarație privind opțiunea pentru validarea dreptului de proprietate, prin care insistă în reconstituirea dreptului de proprietate doar pe vechiul amplasament, după ce se va face transferul de teren din proprietatea statului către Comisia locală, fiind dispus să aștepte să se realizeze acest transfer. Întrucât acest demers nu depinde de voința și puterea de decizie a părătei, nu se poate reține că ar avea vreo vină și nici nu poate fi sancționată.

Pe baza acestei situații s-a conchis că părăta Comisia locală de fond funciar Ghercești și-a îndeplinit obligațiile ce îi revin, în limita atribuțiilor fixate de lege, pentru încercarea de reconstituire a dreptului de proprietate pe alt amplasament, fiind singura posibilitate reală prin care se poate face reconstituirea dreptului de proprietate, variantă recunoscută de Tribunalul Dolj în hotărârea ce constituie titlu împotriva sa și explicată în considerente.

La rândul său, conform art. 6 lit. f) din Regulamentul privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, a modelului și modului de atribuire a titlurilor de proprietate, precum și punerea în posesie a proprietarilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2005, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2005*), comisia județeană de fond funciar are, printre alte atribuții principale, și pe aceea de a emite titlurile de proprietate pentru cererile validate, pe baza documentelor prezentate de comisiile locale.

Obligația comisiei județene de fond funciar este una subsecventă obligațiilor comisiei locale, astfel că, până la îndeplinirea acestora și înaintarea documentației necesare emiterii titlurilor de proprietate, comisia județeană nu poate proceda la emiterea titlului de proprietate către reclamant, fără efectuarea procedurilor prealabile. Așadar, nu se poate reține în sarcina acesteia nicio culpă, în raport cu solicitările reclamantului.

7. Împotriva sentinței a declarat apel creditorul, apreciind că instanța de fond a pronunțat o hotărâre cu interpretarea greșită a dispozițiilor legale incidente, în sensul că a procedat la verificarea demersurilor efectuate de către părătele Comisia locală de fond funciar Ghercești și Comisia județeană de fond funciar Dolj, în condițiile în care trebuia să stabilească suma definitivă ce i se cuvenea ca urmare a neexecutării obligației dispuse prin titlul executoriu, având în vedere că prin Încheierea nr. 949 din 19 octombrie 2016 pronunțată de Judecătoria Craiova — Secția civilă s-a admis acțiunea și au fost obligate debitoarele la plata unei penalități de 500 lei/pe fiecare zi de întârziere de la data comunicării și până la data executării obligației prevăzute în titlul executoriu reprezentat de decizia civilă nr. xxxx din 17 iunie 2013.

8. Prin cererea înregistrată la data de 14 mai 2019, apelantul-reclamant a solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în sensul de a se stabili dacă, în situația în care prima instanță a respins cererea de fixare a sumei definitive ce i se datorează creditorului cu acest titlu, hotărârea pronunțată este sau nu supusă căii de atac a apelului. Prin încheierea pronunțată la același termen, instanța a constatat admisibilă cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în procedura reglementată de art. 519 și următoarele din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile

cu privire la chestiunea de drept anterior menționată și, în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a dispus suspendarea judecării.

IV. Motivele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

9. Instanța de trimitere a constatat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, după cum urmează:

— de lămurirea modului de interpretare a dispozițiilor art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, forma în vigoare la data de 30 iulie 2018 (data introducerii cererii), depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât prin sentința civilă apelată a fost respinsă cererea reclamantului privind fixarea sumei definitive, iar din analiza acestor dispoziții legale rezultă că instanța se pronunță prin încheiere definitivă, în condițiile prevăzute de text;

— problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre;

— problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate la data pronunțării încheierii de sesizare.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

10. Apelantul-reclamant a apreciat că, față de împrejurarea că există o jurisprudență nesemnificativă în domeniu și că norma de drept a fost susceptibilă de a fi interpretată diferit de instanțele de fond și de apel, este îndeplinită condiția de admisibilitate privind noutatea chestiunii de drept.

Asupra acestei chestiuni de drept, Înalta Curte de Casație și Justiție nu s-a mai pronunțat, iar valorile ocrotite prin norma legală în discuție sunt atât de interes public, cât și privat.

Practic, interpretarea dată de instanțele de fond și de apel conduce la atribuirea de efecte juridice unor acte care atestă în conținutul lor împrejurări sau fapte neadevărate, contrare situațiilor factuale probate în mod indubitabil.

Din interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 906 alin. (4) și (5) din Codul de procedură civilă rezultă că debitorul are la îndemână calea contestației la executare pentru înlăturarea sau reducerea penalității stabilite de instanță, legiuitorul prevăzând în mod expres că, dacă execută obligația prevăzută în titlul executoriu, poate solicita reducerea sau înlăturarea sumei stabilite cu titlu de penalități pe calea contestației la executare, dovedind existența unor motive temeinice care au justificat întârzierea executării.

De același tratament juridic ar trebui să beneficieze și creditorul care, fiind pus în situația în care instanța de fond nu îi stabilește suma definitivă, potrivit alin. (4), respingându-i acțiunea, să poată solicita examinarea temeiniciei și legalității hotărârii primei instanțe.

Prin modalitatea de redactare a acestui text de lege, precum și prin interpretarea diferită dată de instanțele de judecată se încalcă egalitatea în drepturi și accesul liber la justiție al creditorului, care este pus în situația în care nu mai beneficiază de libertatea deplină de a critica hotărârea primei instanțe, atât din punct de vedere factual, cât și legal.

Prin urmare, legiuitorul nu a prevăzut expres calea de atac aflată la îndemâna creditorului în situația în care instanța respinge cererea de stabilire a sumei definitive cu titlu de penalități.

11. Intimata-pârâtă Comisia locală de fond funciar Ghercești a apreciat că dispozițiile art. 906 din Codul de procedură civilă sunt clare, încheierea de fixare a sumei fiind definitivă; în prezenta cauză se impun dezlegările din Decizia nr. 73 din 16 octombrie 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 914 din

22 noiembrie 2017, îndreptată prin Încheierea din 17 septembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 898 din 25 octombrie 2018 (în continuare, *Decizia nr. 73/2017*), referitoare la faptul că încheierea prin care se stabilesc penalitățile în temeiul art. 906 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă este definitivă și că nu a apărut un nou element care să justifice sesizarea instanței supreme cu o nouă cerere.

12. După comunicarea raportului, părțile nu au depus puncte de vedere asupra chestiunii de drept.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

13. Completul de judecată investit cu soluționarea apelului în Dosarul nr. 20.291/215/2018 a reținut următoarele:

Încheierile prin care se soluționează cererile privind stabilirea sumei definitive, în condițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, forma în vigoare la data de 30 iulie 2018 (data introducerii cererii deduse judecării), indiferent de soluția pronunțată, sunt definitive, astfel încât apelul formulat împotriva acestora este inadmisibil.

În susținerea acestei opinii, instanța de apel a apreciat că, față de formularea textului art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, încheierea prin care instanța de executare se pronunță asupra cererii de fixare a sumei definitive este o încheiere definitivă, în consecință nesusceptibilă de apel, indiferent de soluția adoptată.

În privința felului hotărârii judecătorești pronunțate de instanța de executare și regimului juridic al acesteia, sub aspectul posibilității de a se recurge la formularea căilor de atac, dreptul comun este reprezentat de prevederile art. 651 alin. (4) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora: „dacă prin lege nu se dispune altfel, instanța de executare se pronunță prin încheiere executorie, care poate fi atacată numai cu apel, în termen de 10 zile de la comunicare”.

S-a apreciat, pe de o parte, faptul că regula pentru instanța de executare o reprezintă pronunțarea unor încheieri executorii, susceptibile de apel, iar, pe de altă parte, că această regulă se aplică ori de câte ori legiuitorul nu a stabilit reguli speciale, derogatorii de la regimul juridic de drept comun pentru alte încheieri pronunțate de instanța de executare în etapa executării silite (prevăzând, de exemplu, că instanța de executare se pronunță prin încheiere sau prin încheiere executorie).

Analizând dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, rezultă că această normă reprezintă o regulă derogatorie de la regimul juridic de drept comun în privința posibilității de atacare cu apel a încheierilor, textul prevăzând în mod expres că instanța de executare pronunță, cu citarea părților, o încheiere definitivă, ceea ce înseamnă că aceasta nu poate fi atacată cu apel, date fiind dispozițiile art. 634 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă.

Întrucât art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, forma în vigoare la data introducerii cererii — 30 iulie 2018, instituie din acest punct de vedere o excepție de la regula înscrisă în art. 651 alin. (4) din Codul de procedură civilă, rezultă că acest text este de strictă interpretare și aplicare, pentru că, ori de câte ori legiuitorul a intenționat instituirea unui regim juridic diferențiat în privința posibilității de a se recurge la exercitarea căii de atac, în funcție de soluția de admitere sau respingere a unei cereri, a prevăzut-o în mod expres, de vreme ce aceasta este întotdeauna o situație de excepție.

De altfel, prin Decizia nr. 73/2017, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 906 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, încheierea de soluționare a cererii de obligare la plata de penalități pe zi de întârziere a debitorului unei obligații de a face sau a nu face, evaluabile sau neevaluabile în bani, care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană, este definitivă, indiferent de soluția adoptată de instanța de executare, respectiv de admitere sau de respingere a cererii creditorului.

Pentru identitate de rațiune, s-a apreciat că și încheierea pronunțată în temeiul art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, forma în vigoare la data de 30 iulie 2018, este definitivă, indiferent de soluția pronunțată de instanța de executare.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

14. Din hotărârile judecătorești comunicate de instanțele naționale, la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și din opiniile teoretice exprimate de magistrați asupra chestiunii de drept supuse dezlegării a rezultat existența unor interpretări diferite a dispozițiilor art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

15. Astfel, *într-o primă orientare*, s-a apreciat că în cazul reglementat de alin. (4) al art. 906 din Codul de procedură civilă (forma anterioară modificării normei prin Legea nr. 310/2018) încheierea este definitivă, indiferent de soluția pronunțată de instanța de executare. S-a arătat că dispoziția legală în discuție instituie reguli speciale, derogatorii de la normele de drept comun, cu privire la calea de atac, reprezentând o excepție de la regula înscrisă în art. 651 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Acest text este de strictă interpretare și aplicare, pentru că, ori de câte ori legiuitorul a intenționat instituirea unui regim juridic diferențiat în privința posibilității de a se recurge la exercitarea căii de atac în funcție de soluția de admitere sau respingere a unei cereri, a prevăzut-o în mod expres, de vreme ce aceasta este întotdeauna o situație de excepție.

S-a apreciat că statuările instanței supreme din Decizia nr. 73/2017 trebuie aplicate pentru identitate de rațiune.

Au fost și instanțe care au arătat că trebuie făcută distincție între cererile introduse în temeiul art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă înainte de modificarea intervenită prin Legea nr. 310/2018 și cererile introduse după intrarea în vigoare a menționatei legi de modificare a Codului de procedură civilă.

În acest context, s-a constatat că sesizarea vizează o cauză promovată pe rolul instanței la data de 30 iulie 2018, deci anterior intrării în vigoare a Legii nr. 310/2018. Prin urmare, în cazul supus analizei, în raport cu data sesizării instanței cu cererea întemeiată pe dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, încheierea pronunțată, indiferent de soluție, este definitivă.

În schimb, s-a apreciat că, în situația în care cererea întemeiată pe dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă este introdusă pe rolul instanței după data de 21 decembrie 2018, deci ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 310/2018, din moment ce legiuitorul nu a mai prevăzut o excepție de la regula instituită prin art. 651 alin. (4) din Codul de procedură civilă, ce prevede calea de atac a apelului împotriva încheierilor pronunțate de instanța de executare, înseamnă că încheierea pronunțată în temeiul art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă este supusă, sub aspectul căii de atac, normei de drept comun și astfel, încheierile pronunțate în baza acestui text sunt supuse apelului în termen de 10 zile de la comunicare, indiferent de soluția pronunțată de instanță, respectiv de admitere sau de respingere.

16. *Într-o altă orientare*, instanțele au apreciat că încheierea primei instanțe, prin care a fost respinsă cererea de fixare a sumei definitive ce i se datorează creditorului cu acest titlu, în temeiul art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, este susceptibilă de a fi atacată cu apel.

S-a susținut că, având în vedere că este vorba despre o hotărâre pronunțată de instanța de executare, în ceea ce privește calea de atac ce poate fi formulată împotriva acesteia, sunt incidente dispozițiile art. 651 alin. (4) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora, dacă prin lege nu se dispune altfel, instanța se pronunță prin încheiere executorie care poate fi atacată numai cu apel, în termen de 10 zile de la comunicare. Regula pentru instanța de executare o reprezintă pronunțarea unor încheieri susceptibile de apel, iar această regulă se aplică

ori de câte ori legiuitorul nu a stabilit reguli speciale, derogatorii de la acest regim juridic de drept comun pentru alte încheieri pronunțate de instanța de executare în etapa executării silite.

17. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Constituționale

18. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a pronunțat următoarele decizii, relevante în cauza de față:

Decizia nr. 16 din 6 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 258 din 13 aprilie 2017, prin care a stabilit că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, nu este admisibilă formularea mai multor cereri de fixare a sumei definitive datorate de debitor cu titlu de penalități.

În considerentele acestei decizii s-au reținut, printre altele, următoarele: „45. (...) caracterul specific al executării obligațiilor de a face sau de a nu face, ce au în vedere contribuția esențială a debitorului (spre deosebire de obligațiile de a da, ce presupun predarea unui bun, care, în cazul refuzului executării voluntare, pot fi duse la îndeplinire prin formele executării silite directe sau indirecte), a determinat necesitatea reglementării unor mijloace specifice de constrângere a debitorului obligațiilor cu caracter personal, *intuituu personae*. (...) 50. Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare, a introdus ca o noutate absolută în legislație reglementarea unui nou mecanism pentru executarea obligațiilor de a face sau a nu face care nu pot fi aduse la îndeplinire prin alte persoane. 51. Astfel, prin art. 905 din Codul de procedură civilă (devenit art. 906 după republicarea din 10 aprilie 2015) s-a prevăzut posibilitatea obligării debitorului la penalități de întârziere, ce vor fi încasate de către creditor, acestea reprezentând un mijloc indirect de constrângere a debitorului de a-și îndeplini obligațiile prevăzute în titlul executoriu. 52. S-a consacrat astfel, spre deosebire de vechea reglementare, dreptul creditorului de a folosi orice mijloc legal pentru a-l determina pe debitor să execute el însuși obligația, în natură.”

Decizia nr. 73 din 16 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 914 din 22 noiembrie 2017, îndreptată prin Încheierea din 17 septembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 898 din 25 octombrie 2018, prin care a statuat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 906 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, încheierea de soluționare a cererii de obligare la plata de penalități pe zi de întârziere a debitorului unei obligații de a face sau a nu face, evaluabile sau neevaluabile în bani, care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană, este definitivă, indiferent de soluția adoptată de instanța de executare, respectiv de admitere sau de respingere a cererii creditorului.

Pentru a decide astfel, instanța supremă a reținut că „72. (...) art. 906 alin. (2) din Codul de procedură civilă (...) reprezintă o regulă derogatorie de la regimul juridic de drept comun în privința posibilității de atacare cu apel a acestora, textul prevăzând în mod expres că instanța de executare pronunță, cu citarea părților, o încheiere definitivă, ceea ce înseamnă că aceasta nu poate fi atacată cu apel, date fiind dispozițiile art. 634 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă. 73. Întrucât art. 906 alin. (2) din Codul de procedură civilă instituie, din acest punct de vedere, o excepție de la regula înscrisă în art. 651 alin. (4) din Codul de procedură civilă, rezultă că acest text este de strictă interpretare și aplicare, potrivit principiului *exceptio est strictissimae interpretationis*.”

19. Din verificările efectuate rezultă că instanța de contencios constituțional s-a pronunțat, în repetate rânduri, asupra constituționalității dispozițiilor art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, textul de lege a fost criticat din perspectiva lipsei unei căi de atac împotriva încheierilor pronunțate în acest caz de instanța de executare, ceea ce ar îngredi accesul liber la justiție.

Curtea Constituțională, respingând excepțiile de neconstituționalitate invocate, a reținut că finalitatea reglementării criticate este evidentă și constă în determinarea debitorului rău-platnic de a executa obligația la care este ținut în temeiul unui titlu executoriu, pe care numai el o poate executa, prin aplicarea unei amenzi civile stabilite pe zi de întârziere până la data executării. Prin exercitarea acestei constrângeri cu caracter pecuniar se urmărește contracararea manoperelor abuzive, ținând la tergiversarea îndeplinirii obligațiilor asumate de debitor, în vederea asigurării celerității, ca exigență imperativă a executării silite. Așa fiind, ar fi illogic și contrar finalității urmărite ca încheierea de obligare a debitorului la plata amenzii civile să fie supusă unor căi de atac. Consacrarea caracterului definitiv al acestei încheieri este, deci, în deplină concordanță cu finalitatea reglementării, fără ca prin aceasta să se încalce prevederile art. 21 din Constituție, întrucât, așa cum Curtea a statuat în mod constant, accesul liber la justiție nu înseamnă accesul la toate căile de atac și, prin urmare, la toate gradele de jurisdicție, legiuitorul fiind suveran în a limita, pentru rațiuni impuse de specificul domeniului supus reglementării, un atare acces.

Curtea a reținut, totodată, că art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale presupune existența posibilității efective de a supune judecătii unei instanțe naționale cazul violării unui drept consacrat de Convenție (*Cauza Kudla împotriva Poloniei*, 2000) și, în consecință, „nu impune un anumit număr al gradelor de jurisdicție sau un anumit număr al căilor de atac” (Decizia Curții Constituționale nr. 288 din 3 iulie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 560 din 5 august 2003).

În acest sens au fost pronunțate, spre exemplu, deciziile nr. 272 din 27 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 18 iulie 2017; nr. 380 din 6 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 682 din 22 august 2017; nr. 525 din 11 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 763 din 26 septembrie 2017; nr. 326 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 770 din 6 septembrie 2018; nr. 643 din 16 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 211 din 18 martie 2019; nr. 624 din 9 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 176 din 5 martie 2019; nr. 202 din 9 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 562 din 9 iulie 2019 etc.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

20. Prin raportul întocmit, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, judecătorii-raportori au constatat că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, în sensul că sesizarea dedusă spre soluționare nu se referă la o chestiune de drept reală, veritabilă, care să prezinte noutate și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu se fi pronunțat și lipsesc condiția distinctă a noutății, precum și cea negativă, a nepronunțării anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra acesteia.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

21. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

Asupra admisibilității sesizării

22. Condițiile de admisibilitate a sesizării privind dezlegarea unei chestiuni de drept, deduse din analiza coroborată a dispozițiilor art. 519 și 520 din Codul de procedură civilă sunt: existența unei cauze aflate în curs de judecată, în ultimă

instanță; cauza care face obiectul judecătii să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza; ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată; chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate; asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

23. Aplicarea acestor dispoziții legale sesizării pendinte conduce spre observația întrunirii doar parțiale a condițiilor de admisibilitate, după cum urmează.

24. Primele două condiții de admisibilitate sunt întrunite, ori, după caz, pot fi considerate ca întrunite, observându-se că litigiul în care s-a pus problema sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile are ca obiect stabilirea sumelor definitive ce i se datorează creditorului unor obligații de „a face” *intuitu personae*, cu titlu de penalități, în temeiul art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, ca urmare a neexecutării de către debitoare a acestor obligații stabilite prin titlul executoriu reprezentat de o hotărâre judecătorească.

25. Apelul declarat de creditor împotriva încheierii prin care prima instanță i-a respins cererea având acest obiect, cerere înregistrată pe rolul judecătoriei la data de 30 iulie 2018, se află în curs de soluționare pe rolul Tribunalului Dolj — Secția I civilă — instanța de trimitere.

26. Întrucât chestiunea de drept sesizată vizează chiar posibilitatea de a ataca încheierea judecătorecii, de respingere a cererii creditorului formulate în temeiul și în circumstanțele descrise de art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, trebuie acceptat (mai înainte antamării fondului acesteia, spre a nu se prejudeca sesizarea) că — cel puțin din punct de vedere formal — primele două condiții de admisibilitate sunt îndeplinite.

27. Astfel, în măsura în care o cale de atac împotriva încheierii instanței de executare, de respingere a cererii întemeiate pe dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, ar fi posibilă din punct de vedere legal, în temeiul art. 95 pct. 2 din Codul de procedură civilă, aceasta ar reveni în competența de soluționare a tribunalului care, într-o astfel de ipoteză, ar judeca în ultimă instanță.

28. Cea de-a treia condiție de admisibilitate — ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată — este doar parțial îndeplinită în cazul sesizării de față.

29. Cerința ca soluționarea pe fond a cauzei să depindă de chestiunea de drept ce face obiectul sesizării face ca procedura de unificare, reglementată prin dispozițiile art. 519—520 din Codul de procedură civilă, să fie circumscrisă, în principal, chestiunilor de drept material, iar celor de procedură doar în măsura în care soluția adoptată ori prefigurată a fi adoptată în cauza ce a generat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție ar fi determinată în mod direct și necesar de aplicarea unor norme și instituții de drept procesual.

30. Deși problema supusă analizei instanței supreme este una de drept procesual civil (iar nu de drept material), se constată că, în mod evident, de lămurirea chestiunii admisibilității apelului depinde soluționarea pe fond a cauzei, sesizarea fiind admisibilă sub acest aspect.

31. În corelație cu această a treia condiție de admisibilitate însă, doctrina a subliniat că declanșarea mecanismului de preîntâmpinare a jurisprudenței neunitare presupune și existența unei chestiuni de drept reale, iar nu aparente, care să privească interpretarea diferită ori contradictorie a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete sau, după caz,

incerte, în orice problemă de drept putând face obiectul unei astfel de sesizări.

32. Și în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a statuat că sesizarea în procedura art. 519—520 din Codul de procedură civilă trebuie să aibă loc în legătură cu o problemă de drept ce necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății (în acest sens, Decizia nr. 24 din 29 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 4 noiembrie 2015; Decizia nr. 6 din 30 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 24 februarie 2017; Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016 etc.).

33. Deși neprevăzută în mod explicit în dispozițiile art. 519—520 din Codul de procedură civilă, condiția dificultății chestiunii de drept decurge în mod direct din rațiunea mecanismului procedural reglementat de aceste prevederi, spre a evita transformarea sa într-o cauză nejustificată de prelungire a procedurii judiciare și deturnarea de la scopul în realizarea căruia a fost conceput, acela al unificării practicii judiciare, prin rezolvarea de către instanța supremă a unei chestiuni de drept de care depinde soluționarea pe fond a cauzei.

34. Tocmai de aceea, încheierea instanței de trimitere trebuie să se refere, în mod necesar, nu doar la problema punctuală ce face obiectul sesizării, ci și la circumstanțele cauzei și la dificultățile întâmpinate de instanța de trimitere în rezolvarea acesteia ori care sunt apte să confere chestiunii în cauză un anumit potențial de dificultate sau un caracter controversat.

35. Atare analiză ori justificare lipsește cu totul din încheierea instanței de trimitere, care se rezumă să constate admisibilitatea sesizării față de împrejurarea că de lămurirea modului de interpretare a dispozițiilor art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă (forma în vigoare la data sesizării instanței — 30 iulie 2018) depinde soluționarea pe fond a cauzei, problema de drept este nouă și nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare la data consultării evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție.

36. Nu numai că analiza acestei condiții lipsește încheierii de sesizare, dar se constată că ea lipsește sesizării ca atare, în circumstanțele în care anterior, prin Decizia nr. 73/2017, aceeași problemă de drept a mai fost rezolvată, este adevărat, că trimitere la încheierile pe care instanța de executare le pronunță la cererea creditorului, în temeiul dispozițiilor art. 906 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, de aplicare a unor penalități debitorului, ținut în temeiul unui titlu executoriu la îndeplinirea unor obligații de a face sau de a nu face, care nu pot fi îndeplinite prin alte persoane și pe care acesta refuză să le execute.

37. Chiar dacă a fost pronunțată în interpretarea și aplicarea altor dispoziții legale — art. 906 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă —, se observă că identitatea de problemă de drept există între actuala sesizare și cea amintită, în ambele cazuri punându-se problema determinării regimului juridic al încheierilor (din punct de vedere al căilor de atac susceptibile a fi promovate împotriva lor) pe care le pronunță instanța de executare atunci când i se solicită luarea unor anumite măsuri menite să pună în practică mecanismul de constrângere indirectă a debitorului unor obligații de „a face” sau de „a nu face”, care implică faptul său personal și a căror executare acesta o refuză. Se observă și faptul că, în concepția legiuitorului, atât încheierile pe care le pronunță instanța de executare în puterea art. 906 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, cât și acelea pronunțate în temeiul art. 906 alin. (4) din același cod au fost tratate sau concepute în mod

identic, în fiecare caz în parte [atât la alineatul (2), cât și la alineatul (4) existând mențiunea în textul legii că instanța de executare se pronunță prin „încheiere definitivă”].

38. De altfel, așa cum rezultă din opiniile teoretice și din jurisprudența comunicată actualului complet, dar, deopotrivă, și din cuprinsul încheierii de sesizare, problema admisibilității exercitării unei căi de atac împotriva încheierii prin care instanța de executare respinge cererea de stabilire a sumelor definitive datorate de debitor creditorului (și în promovarea căreia doar aceste din urmă poate fi interesat) s-a pus în exact aceiași termeni ca în sesizarea precedentă, privitoare la admisibilitatea exercitării unei căi de atac împotriva încheierilor pronunțate de instanța de executare în temeiul art. 906 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, prin care se respinge cererea creditorului de aplicare față de debitor a unor penalități pe zile de întârziere, până la executarea obligației prevăzute în titlul executoriu.

39. Astfel, în ambele situații, o opinie jurisprudențială a pornit de la realizarea unei distincții, după cum încheierea instanței de executare este una de admitere sau, dimpotrivă, de respingere a cererii creditorului. Speculându-se modul de redactare a textelor alineatelor (1), (2) și (4) ale art. 906 din Codul de procedură civilă — „poate fi constrâns”, „instanța sesizată de creditor îl poate obliga pe debitor, prin încheiere definitivă”, „va fixa suma definitivă” —, au fost instanțe care au recunoscut caracter definitiv (și, deci, nesusceptibil de exercitarea căii de atac a apelului) doar încheierilor de admitere a cererilor creditorilor, în timp ce, în privința celor de respingere, au recunoscut posibilitatea exercitării (de către creditor) a căii de atac a apelului.

40. Cea de-a doua opinie jurisprudențială (majoritară) a recunoscut caracterul definitiv al încheierilor pe care le pronunță instanța de executare în derularea procedurii instituite prin art. 906 din Codul de procedură civilă, indiferent de soluția dată cererilor (de admitere sau respingere), pornind de la dreptul comun în privința hotărârilor pe care le pronunță instanța de executare, dat de art. 651 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și de la recunoașterea caracterului derogatoriu de la acest regim al încheierilor la care se referă art. 906 din cod.

41. S-a subliniat, în această orientare, că, ori de câte ori legiuitorul a intenționat instituirea unui regim juridic diferențiat în privința posibilității de a se recurge la exercitarea căii de atac în funcție de soluția pe care o pronunță instanța, a prevăzut-o în mod expres, o astfel de situație fiind întotdeauna una de excepție și neputând fi dedusă pe cale de interpretare, cum s-a realizat în cazul încheierilor cu regimul dat de prevederile art. 906 din Codul de procedură civilă.

42. Această din urmă opinie jurisprudențială a fost, de altfel, și cea validată prin Decizia nr. 73/2017, cu referire la încheierile pe care le pronunță instanța de executare în temeiul art. 906 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, neexistând nicio diferență de regim juridic ori de abordare din partea legiuitorului între acestea și cele pe care le pronunță instanța de executare în temeiul art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

43. Așadar, fiind vorba despre una și aceeași problemă de drept, care a mai fost anterior rezolvată printr-o hotărâre a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție, este evident că sesizarea dedusă în prezent spre soluționare nu se referă la o chestiune de drept reală, dificilă, care să necesite cu pregnanță a fi lămurită și care să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării sale de principiu pentru preîntâmpinarea generalizării practicii neunitare. Oricât de dificilă ori controversată a putut fi o problemă de drept, ea își pierde această caracteristică prin chiar faptul rezolvării sale printr-o decizie a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ori cel pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

44. Din aceleași motive sunt înlăturate condiția (distinctă) a noutății chestiunii de drept și cea negativă, ca asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat, rezultând că prin sesizarea Tribunalului Dolj — Secția I civilă a fost deferită spre rezolvare una și aceeași problemă de drept, care a fost pusă în aceiași termeni în cele două curente jurisprudențiale și susținută cu aceleași argumente.

45. Simplul fapt că actuala sesizare ține de interpretarea și aplicarea unei alte dispoziții legale — art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă — decât cele al căror sens a fost lămurit prin Decizia nr. 73/2017 — art. 906 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă — nu conferă noutate chestiunii de drept, nu o transformă în una nouă, întrebarea fiind aceeași, respectiv „dacă în situația în care prima instanță a respins cererea de fixare a sumei definitive, ce i se datorează creditorului cu acest titlu, în temeiul art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă (așadar a unui rezultat negativ — s.n.), hotărârea primei instanțe este susceptibilă de a fi atacată cu o cale de atac, respectiv apel?”.

46. Este adevărat că situația jurisprudențială și cea a opiniilor instanțelor consultate pe problema de drept sesizată în cauza de față nu sunt cu nimic diferențiate de cea existentă la data pronunțării Deciziei nr. 73/2017, menținându-se caracterul divergent al punctelor de vedere, deși, odată rezolvată problema de drept de principiu, urmarea firească ar fi fost cea a unificării jurisprudenței și opiniilor instanțelor inclusiv pe aplicarea normei art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dată fiind identitatea soluției legislative, însă intervenția instanței supreme în tranșarea pe fond, din nou, a problemei de drept nu se justifică.

47. Rolul și funcția hotărârii prealabile nu vor fi mai energic asigurate prin pronunțarea repetată în interpretarea și aplicarea unor texte de lege diferite, dar care conțin una și aceeași problemă de drept, întrucât existența unei hotărâri prealabile trebuie văzută mai puțin ca un argument de forță obligatorie, cu care sunt înzestrate dezlegările sale prin efectul art. 521 alin. (2) din Codul de procedură civilă, decât ca o sursă ori ca un instrument util instanțelor de judecată în procesul de aplicare a legii, prin soluțiile pe care le oferă atât la o problemă de drept punctuală, cât și la altele identice ori similare, chiar încorporate în alte texte de lege decât cele care au constituit obiectul sesizării.

48. Mai trebuie subliniat și faptul că mecanismul unificator al hotărârii prealabile nu poate fi utilizat pentru îmbunătățirea

legislației ori pentru adaptarea soluției legislative deja prevăzute de legiuitor, așa cum se înțelege că s-a urmărit de către creditor, potrivit punctului său de vedere asupra problemei de drept, și s-a îngăduit de către instanța de trimitere, prin atitudinea sa necritică în legătură cu solicitarea părții.

49. Aceasta, cu atât mai mult cu cât, asupra textului de lege supus interpretării Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, legiuitorul a adus deja modificări prin Legea nr. 310/2018, în noua formulă legislativă menționându-se că „(...) instanța de executare, la cererea creditorului, va fixa suma definitivă ce i se datorează cu acest titlu — (așadar, tot în varianta pozitivă a exprimării, s.n.) —, prin încheiere, dată cu citarea părților”.

50. Așadar, în noua reglementare a alin. (4) al art. 906 din Codul de procedură civilă, aplicabilă însă doar cererilor introduse ulterior intrării în vigoare a noului act normativ, conform art. 24 din Codul de procedură civilă, suprimarea mențiunii „definitivă”, în privința încheierii pe care instanța o pronunță pe acest temei legal, este semnalul clar al schimbării opțiunii legiuitorului asupra soluției legislative inițiale, în care astfel de cereri se judecau în primă și ultimă instanță de judecătorie și pe care a abandonat-o în favoarea unei judecăți efectuate în două grade de jurisdicție (fond și apel), doar în ceea ce privește cererile de fixare a sumelor definitive datorate creditorului de către debitor cu titlu de penalități de întârziere.

51. Textul modificator nu are rol de clarificare a textului de bază, întrucât modificarea a constatat — în teza alineatului care interesează analiza — în abandonarea termenului „definitivă”, care marca neîndoielnic ideea că încheierea pronunțată de instanță era una nesusceptibilă de vreo cale de atac. Prin urmare, modificarea adusă s-a întemeiat, în mod clar, pe o schimbare a soluției legislative inițiale a legiuitorului, astfel că o interpretare a normei legale în care aceasta a fost încorporată — respectiv a art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă în forma în vigoare la data sesizării instanțelor cu cererea creditorului, anume 30 iulie 2018 — care să corespundă noii soluții legislative (în sensul concluzionării asupra posibilității exercitării apelului împotriva încheierii de respingere) are la bază un deziderat care nesocotește chiar opțiunea legiuitorului, care — se dovedește — a fost corect descifrată prin Decizia nr. 73/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

52. Astfel fiind, întrucât se constată că sesizarea dedusă spre soluționare nu se referă la o reală, veritabilă chestiune de drept, că lipsesc condiția distinctă a noutății și cea negativă, a nepronunțării anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra acesteia, instanța o va respinge ca inadmisibilă.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Dolj — Secția I civilă, în Dosarul nr. 20.291/215/2018, pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, cu privire la următoarea chestiune de drept:

„În situația în care prima instanță a respins cererea de fixare a sumei definitive ce i se datorează creditorului cu titlu de penalități, în temeiul art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe este susceptibilă de a fi atacată cu o cale de atac, respectiv apel?”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 9 decembrie 2019.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

